Paul Celan: [DAS Nichts] / [OBY nic] (tł. Ela Binswanger)

Paul Celan: [OBY nic]

OBY nic w naszym
imieniu
- orzeczmy to zbiorczo -,
nie przypieczętowywano,

koniec przypisuje nam
początek,

przeciw odbierającym nam głos
znawcom,
w nierozstrzygnionym, świadczy
sprzeczna
jaskrawość.

(tł. Ela Binswanger, 18.10.2022)

*

Paul Celan: [NIC]

NIC w naszym
imieniu
- orzeczmy to zbiorczo -,
pod pieczęć,

koniec przypisuje nam
początek,

przeciw odbierającym nam głos
znawcom,
w nierozstrzygnionym, świadczy
sprzeczna
jaskrawość.

(tł. Ela Binswanger, 10.6.2024)

*

Paul Celan: [NIC, w imię]

NIC, w imię
naszych imion
- co nas zbierają -,
przykłada pieczęć,

koniec powierza nam
początek

przed obmilczającymi nas
mistrzami,
w nierozłączności, uwierzytelnia się
zdrętwiała
jasność.

(tł. Ryszard Krynicki)

*

Paul Celan: [DAS Nichts]

DAS Nichts, um unsrer
Namen willen
- sammeln uns ein -,
siegelt,

das Ende glaubt uns
den Anfang,

vor den uns
umschweigenden
Meistern,
im Ungeschiednen, bezeugt sich
die klamme
Helle.

https://www.youtube.com/watch?v=qKCju9Xydkc

Paryż, Avenue Emile Zola, 18.12.1969; wiersz jest z tomu wydanego po śmierci poety pt. "**Zeitgehöft**" przez Suhrkamp Verlag, Frankfurt am Main 1976

"Er führet mich auf rechter Straße um seines Namens willen". = "Prowadzi mnie właściwą drogą przez wzgląd na swoje imię". (Psalm 23:3); Oryginalny cytat po polsku z Biblii, KSIĘGA PIERWSZA, PSALM 23:3, brzmi tak:

Bóg pasterzem i gospodarzem
orzeźwia moją duszę.
Wiedzie mnie po właściwych ścieżkach
przez wzgląd na swoje imię.

Psalm 23 to Psalm Dawidowy, tzw. Psalm ufności, czyli w wierszu Celana to jest _wypowiedzenie_ zaufania autorytetom (mistrzom, majstrom, znawcom itd.). Ale trzeba też przeczytać Psalm 22, żeby lepiej zrozumieć całą sytuację i to "prowadzenie po właściwych ścieżkach" (jako pasterz narodu Izraela).

Celan tworzy w swojej poezji nastroje, pisze skrótami, zagadkami. Nastrój tajemniczości, tęsknoty, ponadczasowości, filozoficznej zgody i osobistej niezgody na to, co jest czasem przeszłym dokonanym... Czuję to w jego twardych, krótkich niemieckich słowach i trudnej, długiej żydowskiej historii, i staram się je tak przetłumaczyć na polski, żeby nie utracić tego nastroju, a zarazem nie zdradzać języka polskiego na rzecz niemieckiego. Na tym polega trudność tłumaczenia jego wierszy, już to wiem, żeby, nie tracąc niemieckości, uzyskać polskość i to taką, żeby wiersz przepłynął z niemieckiego w polski bez strat i potknięć i żeby finalnie brzmiał po polsku, żeby był w tym jakiś czytelny, a przynajmniej domyślny sens.

@"*das Ende glaubt uns / den Anfang*" - "*koniec przypisuje nam początek*" znaczy, że ocenia się NAS po rezultacie i to jest błąd, bo przecież jeśli rezultat jest przeciwko nam, to znaczy, że stoi między tym, co za nas postanowili odgórnie autorytatywni eksperci-majstrowie, a tym, co my byśmy postanowili sami za siebie, jaskrawa sprzeczność.

*

20 stycznia 1942 roku miała miejsce tzw. Konferencja w Wannsee - zebranie odbyło się w willi przy Großer Wannsee 56/58 w Berlinie (obecnie muzeum Dom Konferencji w Wannsee), uczestniczyli w niej wysokiej rangi niemieccy urzędnicy państwowi, pod przewodnictwem Reinharda Heydricha. Tematem narady było omówienie ostatecznego rozwiązania tzw. "kwestii żydowskiej", jak eufemistycznie określano rozpoczęte już ludobójstwo Żydów.

To właśnie owi eksperci-fachmani-majstrowie, prawie wszyscy akademicy z tytułem "doktora", o których mówi Celan w swoim wierszu, specjaliści od masowego przemysłowego mordowania ludzi.

Trzy filmy fabularne powstały na ten temat - obok filmów dokumentalnych - drugi film "Konferencja w Wannsee", to nowy film (2022) niemiecki, remake filmu o tym samym tytule z roku 1984. Jest jeszcze ten angielski - "Conspiracy"- "Ostateczne rozwiązanie" - z 2001 z Kennethem Branaghem w roli obergruppenführera SS Reinharda Heydricha. Filmy zrealizowane na podstawie uratowanego jednego z 36 tajnych protokołów z konferencji o szaleńcach i to takich, którzy zrealizowali swoje szaleństwo, bo byli przy

władzy.

O tej haniebnej konferencji także w mojej recenzji filmu "Obława" zatytułowanej "Obława czyli Wojna to nie wojenka".

Z końcem wojny i Niemcy leżały w ruinach, ale 55 milionów ludzi straciło życie, wszystkich ogółem, tych zabijających i tych zabijanych, a ci, którzy przeżyli, byli poranieni fizycznie i psychicznie. Co wrażliwsi, jak Celan, ostatecznie "zamordowani" psychicznie aż w końcu i fizycznie ("Auschwitz-Syndrom-Suizid"). A teraz dzieje się to samo Ukrainie i Rosji... (bez "w")

Uczestnicy konferencji:

Dr Josef Bühler – Urząd Generalnego Gubernatora w Krakowie
Adolf Eichmann – szef sekcji żydowskiej w Głównym Urzędzie Bezpieczeństwa Rzeszy (RSHA)
Dr Roland Freisler – Ministerstwo Sprawiedliwości Rzeszy
Reinhard Heydrich – szef Głównego Urzędu Bezpieczeństwa Rzeszy
Otto Hofmann – Główny Urząd Rasy i Osadnictwa SS
Dr Gerhard Klopfer – Kancelaria Partyjna NSDAP
Dr Wilhelm Kritzinger – Kancelaria Rzeszy
Dr Rudolf Lange – Policja Bezpieczeństwa i SD (Służba Bezpieczeństwa)
Dr Georg Leibbrandt – Ministerstwo Rzeszy Okupowanych Ziem Wschodnich
Martin Luther – Ministerstwo Spraw Zagranicznych
Dr Alfred Meyer – Ministerstwo Rzeszy Okupowanych Ziem Wschodnich
Heinrich Müller – szef Gestapo w RSHA
Erich Neumann – Urząd Pełnomocnika ds. Planu Czteroletniego
Dr Eberhard Schöngarth – Policja Bezpieczeństwa i SD
Dr Wilhelm Stuckart – Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Rzeszy